

Foto: Johanne Anine Schack Hedegaard Rasmussen

Social ulighed i yngre børns organiserede fritidsaktiviteter

MARLENE ROSAGER LUND PEDERSEN, BJARNE IBSEN

Artiklen undersøger yngre børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter. Første del skitserer udviklingen af fritidstilbud og den politiske støtte hertil, hvor sociale bevægelser og frivillige organisationer har søgt at engagere børn gennem organiserede aktiviteter. Anden del analyserer, hvordan sociale og strukturelle faktorer påvirker deltagelsen blandt børn på baggrund af en binær logistisk regressionsanalyse af spørgeskemadata fra elever i 1.-3. klasse på fire skoler i Odense Kommune. Resultaterne viser, at køn, etnisk baggrund, forældres idrætsvaner og skolekontekst har betydning for deltagelsen, mens forældrenes arbejdsmarkedstilknytning har mindre betydning. Undersøgelsen peger på behovet for målrettede strukturelle indsatser, der sikrer lige adgang til fritidsaktiviteter.

MARLENE ROSAGER LUND PEDERSEN

Post.Doc

Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet

Forskningsenheden Active Living

Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund

mrlpedersen@health.sdu.dk

BJARNE IBSEN

Professor Emeritus

Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet

Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund

bibsen@health.sdu.dk

INDLEDNING

Der er en udbredt forestilling – politisk, i organisationer og blandt forældre – om, at børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter er vigtig for deres trivsel, sociale relationer og sundhed. Idrætsforeninger, spejdergrupper, musikskoler og andre organiserede fritidstilbud fremhæves aktuelt som et positivt modstykke til børns skærmforbrug, der antages at have en negativ indvirkning på især trivsel og sociale relationer, hvis det fylder meget i hverdagen (VIVE, 2020). Denne forestilling understøttes af en nyere gennemgang af forskningen, som viser, at deltagelse i organiseret idræt i barndommen og ungdommen generelt styrker både fysisk og mental sundhed (Bjørnara et al., 2021). Ligeledes viser andre studier, at organiserede fritidsaktiviteter kan bidrage til øget trivsel, oplevet kompetence og adgang til sociale fællesskaber (Wiiium & Säfvenbom, 2019). Samlet peger dette på, at organiserede fritidsaktiviteter udgør en central ramme for børns trivsel, sundhed og sociale relationer.

Langt de fleste skolebørn dyrker én eller flere organiserede fritidsaktiviteter. En undersøgelse fra 2024 af børns fritidsliv viser, at 95 pct. af børnene i 4. klasse og 87 pct. af børnene i 7. klasse enten går i en fritidsklub eller til én eller flere fritidsaktiviteter (Børns Vilkår, 2024: 22) – mest i idrætsforeninger, men mange går også til spejder og lignende samt i musikskole.

Der er dog en betydelig ulighed i børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter. Undersøgelser viser, at børn på de ældste klassetrin med lav socioøkonomisk baggrund eller anden etnisk baggrund end dansk deltager betydeligt mindre i organiserede fritidsaktiviteter end gennemsnittet (Jørgensen & Preisler, 2021; Red Barnet, 2020). Vi ved imidlertid ikke, om dette også gælder for børn på de yngste klassetrin (1.-3. klasse). Vi ved heller ikke, om eventuelle uligheder i børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter hænger sammen med forældrenes socioøkonomiske og etniske baggrund, eller om ulighederne også kan forklares af skolerelaterede strukturelle forhold, fx skolens samarbejde med fritids- og foreningslivet samt dens geografiske placering. Begge dele tages op i analyserne i denne artikel, som derved adskiller sig fra tidligere undersøgelser af den socialt bestemte ulighed i børns deltagelse i organiserede fritidsinteresser.

Som nævnt er der en stærk tro på, at det er vigtigt, at børn går til noget i deres fritid. Forskning tyder også på, at fritidsaktiviteter som sport, spejder og musik bidrager positivt til børns udvikling og deres evne til at indgå i sociale fællesskaber (Elsborg et al., 2019; Harlow et al., 2020), men vi ved faktisk ikke ret meget om det – eksempelvis, om det gør en forskel, om børnene går til idræt, musik eller spejder, og at aktiviteterne er organiserede, til forskel fra mere fri leg.

Modsat ”skolen” som institution – der først og fremmest er et resultat af politisk vilje og initiativ – er ”organiserede fritidsinteresser” for børn blevet til på initiativ af sociale bevægelser og frivillige organisationer, der med tiden har fået politisk

opbakning og offentlig støtte. For at forstå denne udvikling indledes artiklen med en kortfattet historisk gennemgang af etableringen af organiserede fritidsaktiviteter for børn og unge, og hvordan ønsket om at skabe fritidsmuligheder for børn i udsatte sociale positioner har været en væsentlig drivkraft for nye initiativer.

Den anden – og største – del af artiklen fokuserer på social ulighed i yngre børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter, og hvad der kan forklare uligheden. Analysen bygger på data fra en spørgeskemaundersøgelse fra efteråret 2024 blandt elever fra fire folkeskoler med en relativt høj andel af børn med anden etnisk baggrund og lav socioøkonomisk status.

BØRNS DELTAGELSE I FRITIDSAKTIVITETER I ET HISTORISK PERSPEKTIV

Dette første historiske afsnit om organiserede fritidsaktiviteter for børn består af tre dele. Første del er en gennemgang af, hvilke organisationer der siden slutningen af 1800-tallet har taget initiativ til fritidsaktiviteter for børn. Dernæst følger en gennemgang af de politiske initiativer til at fremme børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter. Sidste del beskriver det politiske fokus på den sociale ulighed i børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter.

Udviklingen af organiserede fritidsaktiviteter for børn

Fra slutningen af 1800-tallet kunne børn og unge flere steder i Danmark gå til organiserede aktiviteter i fritiden. I begyndelsen var det primært på initiativ fra de religiøse bevægelser, der ønskede at præge de unge med deres værdier. I 1878 blev Kristelig Forening for Unge Mænd (KFUM), knyttet til Indre Mission, dannet, og i 1903 blev De Danske Ungdomsforeninger, knyttet til den grundtvigske bevægelse, dannet. I det først årti af 1900-tallet opstod en række børne- og ungdomsorganisationer som led i en ideologisk ”kamp om drengene”, som historikeren Aage Trommer har kaldt dannelsen af foreninger i disse år, hvor man i højere grad end tidligere tilbød aktiviteter såsom idræt, musik og friluftsliv for børn, især drenge. Først blev Frivilligt Drenges Forbund (FDF) dannet i 1902, også med tilknytning til Indre Mission. Det reagerede arbejderbevægelsen på ved i 1905 at danne et alternativ, De Unge Idræt (i dag DUI Leg og Virke), uden forkyndelse. Samtidig opstod spejderkorps flere steder i landet, hvilket i 1910 førte til dannelsen af Det Danske Spejderkorps (DDS) og snart derefter også KFUM-Spejderne, som udgjorde den mere forkyndende del af spejderbevægelsen (Trommer, 1988).

I begyndelsen af 1900-tallet opstod der også andre organiserede og mindre ideologiske fritidsaktiviteter for børn. I de større byer etableredes privatejede danseskoler, som især borgerskabets børn frekventerede, og snart bredte danseskolerne sig til hele landet. I midten af 1900-tallet var dans en af de mest udbredte

organiserede fritidsaktiviteter for børn (Urup, 1994; Ibsen, 1994). På landet kunne de ældste børn mange steder gå til gymnastik i den lokale gymnastikforening, men det var først i anden halvdel af 1900-tallet, at idræt blev den dominerende organiserede fritidsaktivitet for børn.

Politiske initiativer til at fremme børns og unges deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter

Efter 2. verdenskrig voksede interessen for fritiden som et særligt tidsrum, der også har politisk relevans. I Ungdomskommissionens omfattende afdækning af unges vilkår og problemer, gennemført fra 1945 til 1952, blev unges brug af fritiden problematiseret, og kommissionen argumenterede for betydningen af organiserede fritidsaktiviteter for børn og unge (Sode-Madsen, 2005; Ungdomskommissionen, 1952). Både som en forebyggelse mod uhensigtsmæssig adfærd, som man mente, at den voksende fritid kunne resultere i, og for at fremme sunde fritidsvaner til forskel fra de kommercielle tilbud (især biograffilm og ”mindre lødig” litteratur). Dette blev dog først fulgt op politisk, da Lov om Fritidsundervisning blev vedtaget i 1968. Loven forpligtede kommunerne til at give økonomisk støtte samt stille lokaler og faciliteter til rådighed til organiserede aktiviteter i fritiden for både børn, unge og voksne. De overordnede politiske tanker bag loven var, at borgerne skulle engageres og aktiviseres i den rette anvendelse af fritiden (Ibsen, 1982, 1984). Samtidig blev de første tiltag til kommunalt støttede musikskoler for børn og unge taget, og fra 1976 blev det også en kommunal forpligtelse af drive musikskoler (Bielefeldt, 1988). Fritidsloven er siden blevet ændret flere gange, så den i dag næsten udelukkende giver mulighed for kommunal støtte til frivilligt organiserede fritidsaktiviteter for børn, især til idrætsforeninger og børne- og ungdomskorps, som har til formål ”at styrke medlemmernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet” (<https://danskelove.dk/folkeoplysningsloven>).

Selvom den politiske tiltro til det organiserede fritidsliv for børn og unge sjældent er blevet anfægtet, har der været en kritik af, at den offentlige støtte i så lille grad støtter børns muligheder for at lege og dyrke aktiviteter på egen hånd, fri for voksnes overvågning (Jensen og Gade, 2025; Sandsetter et al., 2021). I nyere tid har de fleste kommuner dog etableret mange legepladser, ramper til skating og parkouranlæg, som børn kan benytte gratis og uden at være medlem af en forening (Petersen, 2014, Larsen, 2015).

I begyndelsen var det moralske og dannelsesmæssige værdier, der var målet for de forskellige organiserede fritidsaktiviteter for børn. Den senere offentlige støtte blev i højere grad begrundet med en tro på deres forebyggende værdi: først for at modvirke kedsomhed og senere også til at fremme børns fysiske aktivitet og skabe

gode fællesskaber. Disse argumenter genfindes i Trivselskommissionens forslag fra 2025: ”Gode fritidsfællesskaber bidrager til at fremme følelsen af tilhørsforhold og samhørighed. Fritids- og foreningslivet bidrager til at lære børn og unge at mestre nye udfordringer, tage ansvar og forpligte sig til fællesskaber.” (Trivselskommissionen, 2025: 111). Anbefalingen ligner til forveksling Ungdomskommissionens anbefalinger 75 år tidligere, men i dag er det ikke kedsomhed, men ensomhed og overdreven brug af skærme og digitale tjenester, som fritidsfællesskaberne – især foreningslivet – skal modvirke.

Det politiske fokus på den sociale ulighed i børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter

Gennem årene har kommissioner, lovinitiativer og organisationer været opmærksomme på den socialt bestemte ulighed i børns og unges deltagelse i fritidsaktiviteter. I Ungdomskommissionen var man især optaget af forskellene mellem land og by, men et udvalgsarbejde under Kulturministeriet satte i begyndelsen af 1980’erne fokus på uligheden mellem sociale grupper. Således viste en undersøgelse af 9-12-åriges fritids- og kulturvaner, at børn fra socialgruppe 5 var mindre aktive i det organiserede fritidsliv end børn fra højere socialgrupper (Forchhammer og Helmer-Petersen, 1980).

I nyere tid har opmærksomheden især været rettet mod frafaldet i deltagelsen i organiserede fritidsaktiviteter blandt de ældste børn samt mod betydningen af forældrenes sociale baggrund – uddannelse, økonomi og kulturel oprindelse – for børnenes deltagelse. De seneste politiske initiativer på området har da også haft til formål at reducere denne ulighed (fx Fritidspas, der giver økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge). I en dansk kontekst har forskningen i denne problemstilling dog primært fokuseret på ældre børn og unge, bl.a. i form af studier og reviews af tiltag målrettet 10-19-årige (fx Hjort & Agergaard, 2022), mens yngre børns (1.-3. klassetrin) fritidsliv og den sociale ulighed heri ikke tidligere er undersøgt systematisk. Det er derfor fokus for resten af artiklen.

TEORI OM SOCIAL BAGGRUNDS BETYDNING FOR BØRNS DELTAGELSE I ORGANISEREDE FRITIDS AKTIVITETER

Den overordnede teoretiske antagelse for de senere analyser i artiklen er, at socioøkonomisk baggrund (dvs. de ressourcer og livsbetingelser, børn vokser op under) påvirker deres muligheder for at deltage i fritidsaktiviteter. Social baggrund kan være med til at forklare forskelle i børns deltagelse i fritidslivet, da ressourcer og sociale netværk ofte er ulige fordelt mellem familier og samfundsgrupper (Weber, 1968; Bourdieu, 1984). Begrebet socioøkonomisk baggrund er primært inspireret af Max Webers konceptualisering af ulighed (Weber, 1968), men opstår som analytisk begreb i efterkrigstidens kvantitative stratifikations- og mobilitetsforskning,

hvor man udviklede indikatorbaserede mål for social position. I denne tradition omfatter begrebet normalt tre mål: uddannelse, beskæftigelse og indkomst.

Omfattende forskning har påvist en sammenhæng mellem socioøkonomisk baggrund, livsomstændigheder og vaner på forskellige områder, herunder sundhed og fysisk aktivitetsadfærd (bl.a. Eime et al., 2015). Vi antager, at dette også gælder for børns muligheder for at deltage i organiserede fritidsaktiviteter: At deltagelsen afhænger af familiens ressourcer, men også af sociale netværk samt normer, værdier og traditioner i familien. Økonomiske forhold – fx forældres arbejdsstatus og indkomst – kan være afgørende for, om familien har råd til kontingenter, udstyr eller transport. Sociale relationer og netværk kan åbne døre til fritidsaktiviteter, fordi de kan give information, støtte og adgang, som ellers kunne være svær at opnå. Endelig antages det, at kulturelle forhold også har betydning, idet forældres værdier, vaner og erfaringer kan præge, hvilke aktiviteter barnet introduceres til, og hvor vigtigt fritidslivet anses for at være. Forskelle i børns deltagelse i fritidsaktiviteter kan derfor ikke alene forklares ud fra individuelle præferencer, men må forstås som resultatet af ulige sociale betingelser for deltagelse (Schelin, 1985; Ulseth, 2007). Tidligere forskning viser, at børn fra ressourcestærke familier i højere grad deltager i organiseret fritidsliv, især når forældrene selv er aktive i fritiden og har en højere uddannelsesbaggrund (Nielsen & Ibsen, 2008). Således kan børnenes sociale baggrund bidrage til at forklare variationer i deres muligheder for deltagelse i fritidsaktiviteter. Da de eksisterende studier har fokuseret på ældre børn, er det som nævnt artiklens formål at undersøge, hvilke sociale faktorer der har betydning for yngre børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter. Mere præcist undersøges følgende hypotese: Børn af forældre, der er i arbejde, som har dansk herkomst og idrætserfaring, har en højere sandsynlighed for at deltage i organiserede fritidsaktiviteter end børn, der kun besidder én eller ingen af disse ressourcer.

METODE

Studiedesign og deltagere

Analyserne af yngre børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter bygger på et tværsnitstudie, som er en del af projektet Aktiv i din fritid, der har til formål at undersøge, om en målrettet indsats kan fremme deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter blandt børn i udsatte positioner¹. Projektet gennemføres i Odense Kommune, hvor to folkeskoler deltager som indsatsskoler. I samarbejde med skolernes ledelser og Odense Kommune blev to sammenligningsskoler, der ligner ind-

1 Når vi i projektet bruger udtrykket "børn i udsatte positioner" henviser dette til børn, som lever i økonomisk, socialt eller sprogligt sårbare positioner, og som derfor har en forhøjet risiko for ikke at deltage i fritidsaktiviteter på lige fod med andre børn. Det kan eksempelvis være børn fra familier med lav indkomst, begrænset netværk, lavt uddannelsesniveau eller børn i udsatte boligområder.

satsskolerne, udvalgt til en komparativ analyse. Udvælgelsen skete på baggrund af ligheder i elevsammensætning og forældrenes sociale baggrund samt skolernes interesse i at deltage.

Datagrundlaget stammer fra elever i 1. til 3. klasse på de fire deltagende skoler. I alt var der potentielt 551 elever, som kunne besvare spørgeskemaet, hvoraf 527 (95,6 %) deltog i undersøgelsen. Dataindsamlingen blev gennemført i september 2024 som en del af projektets opstartsmålinger, inden den målrettede indsats blev påbegyndt på de to indsatsskoler.

Det gælder for alle fire skoler, at de har en lavere andel af elever med dansk oprindelse, og forældrene har en lavere gennemsnitlig disponibel indkomst end landsgennemsnittet. Skole A havde på undersøgelsestidspunktet den laveste andel af elever med dansk oprindelse (omkring 35-40 %) og den laveste gennemsnitlige forældreindkomst (omkring 290.000 kr.) blandt de fire skoler. Skole B og Skole C lå midt imellem med en moderat andel af elever med dansk oprindelse (ca. 65-70 %) og gennemsnitlig forældreindkomst på omkring 320.000-330.000 kr. Skole D havde den højeste andel af elever med dansk oprindelse (ca. 70-75 %) samt den højeste gennemsnitlige forældreindkomst (omkring 380.000 kr.). For alle skoler er indkomsten baseret på gennemsnittet blandt forældrene til børnene på skolen. (<https://www.dingeo.dk/kommune/odense>).

Dataindsamling

Undersøgelsen blev gennemført ved, at børnene besvarede et spørgeskema. Da mange af børnene i denne aldersgruppe endnu ikke læser godt nok til at forstå og besvare et spørgeskema, blev spørgsmålene læst højt af en testhjelper. Eleverne besvarede spørgeskemaet individuelt i en klassesstime, hvor de én ad gangen blev taget ud af klassen og guidet igennem spørgsmålene. Alle forældre blev informeret omkring undersøgelsen, hvor de fik besked på AULA om undersøgelsen, og at deltagelse var frivilligt.

Analysen er således begrænset af, at vi ikke har haft adgang til oplysninger om forældrenes økonomiske, sociale og kulturelle ressourcer, som kun forældrene kan svare på. Undersøgelsen bygger udelukkende på børns egne besvarelser af et spørgeskema. Eksempelvis har børnene ikke svaret på spørgsmål om familiens indkomstniveau, men de har angivet, om forældrene har et arbejde, hvilket bruges som et indirekte mål for familiens økonomiske ressourcer. Operationaliseringen af disse variable beskrives nærmere i det følgende.

Afhængige variable og operationalisering

Formålet med undersøgelsen er at identificere, hvilke sociale faktorer der har betydning for børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter. Der anvendes fem afhængige (outcome-)variable, som belyser forskellige former for fritidsdeltagelse.

1. Idrætsaktivitet: Den første afhængige variabel måler, om barnet deltager i organiserede idrætslige aktiviteter, hvor spørgsmålet lød, om barnet går til idræt. Barnet skulle herefter angive, hvilke(n) idrætsgren(e) det deltager i. Børn, der ikke deltager i idræt, kunne vælge svarkategorien: "Jeg dyrker ingen idræt, sport eller motion". Variablen er således dikotom og kodet som 1 = deltager i idrætsaktivitet; 0 = deltager ikke.
2. Går til fodbold: Hvis barnet i spørgsmålet om deltagelse i organiseret idrætsaktivitet svarede ja, blev barnet bedt om at angive, hvilken idrætsaktivitet de går til, hvoraf fodbold er den største. Det er medtaget, at mange spiller fodbold, og derfor er der svar nok til en valid statistisk analyse. De andre aktiviteter dyrkes af for få til, at de kan udgøre en selvstændig afhængig variabel. Derefter kunne barnet angive, hvilken idrætsaktivitet det går til. Variablen er således dikotom og kodet som 1 = deltager i idrætsgrenen fodbold; 0 = deltager ikke.
3. Går til anden idræt end fodbold: Denne variabel omfatter de børn, som har svaret, at de går til en anden idrætsaktivitet end fodbold. Variablen er således dikotom og kodet som 1 = deltager i andre idrætsgrene end fodbold; 0 = deltager ikke.
4. Andre fritidsaktiviteter (ikke-idræt): Den fjerde afhængige variabel vedrører deltagelse i andre typer af organiserede fritidsaktiviteter end idræt, hvor spørgsmålet lød: "Dyrker du, eller går du til nogle af de følgende organiserede fritidsaktiviteter i din fritid?" Respondenterne kunne herefter vælge én eller flere aktiviteter. Børn, der ikke deltager i nogen aktiviteter, kunne vælge: "Jeg går ikke fast til andre aktiviteter". Også denne variabel er dikotom: 1 = deltager i anden (ikke-idrætslig) fritidsaktivitet; 0 = deltager ikke.
5. Organiseringsform (foreningsaktivitet): For at undersøge, om aktiviteterne foregår i foreningsorganiserede rammer, blev der stillet et opfølgende spørgsmål: "I hvilken sammenhæng har du dyrket din(e) aktivitet(er)?" Denne variabel anvendes til at identificere organiseringsformen og kategoriseres som 1 = aktivitet foregår i en forening; 0 = aktivitet foregår uden for foreningsregi.

De uafhængige forklarende variable og operationalisering

De uafhængige forklarende variable er udvalgt for at kunne undersøge, hvordan børns sociale baggrund påvirker deres deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter.

Forældrenes beskæftigelse anvendes som en indikator for økonomiske ressourcer, da der er en stærk sammenhæng mellem at være i beskæftigelse og indkomst. Variablen er baseret på spørgsmålet *"Arbejder dine forældre?"*.

Sociale forhold: Barnets familiære og etniske baggrund er anvendt som indikatorer for sociale ressourcer og netværk. Spørgsmålet *"Hvem bor du sammen med?"* anvendes som en indikator for familiens sammensætning, som kan spille en rolle i forhold til adgang til støtte og netværk. Spørgsmålene *"Er du født i Danmark?"* og *"Er dine forældre født i Danmark?"* kan ligeledes ses som indikatorer for sociale forhold, da dansk herkomst ofte er forbundet med mere etablerede netværk og større kendskab til lokale fritidstilbud og foreningsliv.

Kulturelle faktorer: Der findes ingen direkte måling af forældrenes uddannelsesniveau, værdier eller kulturelle vaner i datasættet. Dog svarede børnene på spørgsmålet *"Dyrker andre i din nærmeste familie idræt, sport og motion?"*. Dette kan anvendes som en indikator for familiens kulturelle praksis og erfaringer, da tidligere studier har påvist en sammenhæng mellem forældres og børns idrætsdeltagelse (Pilgaard et al., 2025). Spørgsmålene om, hvorvidt (barnet og forældrene) er født i Danmark, kan også tolkes i en kulturel kontekst, idet borgere med dansk herkomst generelt er mere aktive i foreningslivet end indvandrere og efterkommere, hvilket kan afspejle forskelle i traditioner og kultur (Schmidt et al., 2025).

Dataanalyse

På baggrund af en deskriptiv analyse af de bivariate sammenhænge mellem de afhængige og uafhængige variable blev der gennemført fem separate logistiske regressionsanalyser – én for hver afhængig variabel. I analyserne indgår alle uafhængige variable for at kontrollere for indbyrdes sammenhænge. Formålet er at undersøge, hvordan sociale baggrundsfaktorer påvirker sandsynligheden for deltagelse i de fem typer fritidsaktiviteter. Derudover kontrollerer analysen for betydningen af køn, klasstrin og skolekontekst for deltagelsen i organiserede fritidsaktiviteter.

De uafhængige (forklarende) variable omfatter følgende mål for den økonomiske, sociale og idrætslige baggrund:

- Forældres arbejdsstatus
- Familiens sammensætning (fx skilsmisestatus – herunder, hvem barnet bor hos)
- Barnets og forældrenes fødeland
- Fysisk aktivitet i familien

De logistiske regressionsmodeller estimerer sandsynligheden for, at barnet går til en aktivitet, i tre aktivitetsformer og en organiseringsform (kodet som 1 = deltager, 0 = deltager ikke). Formålet er at identificere, hvilke faktorer der har størst forklaringskraft i forhold til deltagelse. Køn, klassetrin og skole indgår som kontrolvariable. Køn er kodet som: pige = 0, dreng = 1. Klassetrin er kodet som: 1. klasse = 0, 2. klasse = 1 og 3. klasse = 2. Skole er kodet som: Skole 1 = 0, Skole 2 = 1, Skole 3 = 2 og Skole 4 = 3.

RESULTATER

Den deskriptive fordeling af svarene på de uafhængige og de afhængige variable kan ses i bilag 1. Ud af de i alt 551 børn indvilligede 527 i at besvare spørgeskemaet (svarprocent: 95,6 %). Analysen omfatter dermed 527 børn fordelt på de fire skoler med hhv. 123, 115, 130 og 159 børn. 273 var piger og 254 drenge. 157 børn gik i 1. klasse, 195 børn gik i 2. klasse, og 175 børn gik i 3. klasse (for yderligere informationer henvises til bilag 1).

I det følgende beskrives resultaterne af de logistiske regressionsanalyser opdelt efter de uafhængige variable (se tabel 1).

Tabel 1: Logistisk regression ift., om børnene dyrker idræt, går til fodbold, går til anden idræt end fodbold, går til andre aktiviteter end idræt samt foreningsaktiviteter (OR)

Variabel		Går til idræt	Går til fodbold	Går til anden idræt end fodbold	Går til andre aktiviteter end idræt	Går til aktivitet i forening
Født i Danmark	Nej/ved ikke (Ja er ref.)	0,510**	0,627	0,472*	2,296*	0,412**
Far født i Danmark	Nej/ved ikke (Ja er ref.)	1,113	2,139**	0,768	0,394**	1,106
Mor født i Danmark	Nej/ved ikke (Ja er ref.)	0,570*	0,512*	0,809	0,993	0,508**
Bor sammen med	Mor eller far eller andre ("Mor og far" er ref.)	0,914	0,784	1,157	0,589	0,732
Forældres arbejde	Begge arbejder og/eller går i skole (er ref.)					
	Kun mor arbejder eller går i skole	0,570	0,633	0,689	1,283	0,478*
	Kun far arbejder eller går i skole	0,766	1,683	0,438***	0,778	0,761
	Hverken mor eller far arbejder eller går i skole eller ikke oplyst	0,853	0,670	0,804	1,676	0,626
Går forældre til idræt?	Nej eller ved ikke (Ja, en af forældrene eller begge er reference)	0,225***	0,351***	0,452**	0,615	0,251***
Køn	Dreng (Pige er ref.)	1,594**	9,216***	0,300***	0,359***	2,416***
Klasse	1. klasse (reference)					
	2. klasse	0,868	1,024	0,919	1,687	1,037
	3. klasse	1,159	0,816	1,453	2,191*	1,228
Skole	Skole A (reference)					
	Skole B	0,993	0,985	1,154	0,864	0,936
	Skole C	1,236	1,372	1,086	1,764	1,178
	Skole D	2,986***	1,508	1,995**	1,150	2,625***
	Konstant	27,881***	0,608	6,014**	0,705	19,905***
	Adjusted R ²	0,203	0,303	0,221	0,158	0,255

*** p<0.001, **p<0.01, *p<0.05; odds ratios er præsenteret

Herkomst og fritidsdeltagelse

Børns og forældres fødested har betydning for deres deltagelse i fritidsaktiviteter. Børn, der ikke er født i Danmark, har lavere sandsynlighed for at deltage i idræt ($OR = 0,51$) og i foreningsaktiviteter ($OR = 0,41$) sammenlignet med børn, der er født i Danmark. De deltager også i mindre grad i fodbold og anden idræt end fodbold – dog er forskellen for fodbold ikke statistisk signifikant. Til gengæld har børn, der ikke er født i Danmark, i sammenligning med børn som er født i Danmark, en højere deltagelse i andre typer fritidsaktiviteter end idræt.

Mødres herkomst spiller ligeledes en rolle. Når moderen ikke er født i Danmark, falder sandsynligheden for barnets deltagelse i idræt, fodbold og foreningsaktiviteter generelt. Fædres herkomst spiller ligeledes en rolle ift. om barnet går til fodbold og andre fritidsaktiviteter. Dette tyder på, at både kulturel baggrund og forældres netværk påvirker børns fritidsdeltagelse.

Forældres arbejdsstatus

Forældres arbejdsstatus har generelt begrænset betydning for børns deltagelse i fritidsaktiviteter, men visse mønstre gør sig gældende. Børn, hvor kun far er i arbejde eller går i skole (under uddannelse), har signifikant lavere sandsynlighed for at deltage i anden idræt end fodbold ($OR = 0,44$), mens børn, hvor kun mor arbejder eller går i skole, i lavere grad deltager i foreningsaktiviteter ($OR = 0,48$). Der er desuden en generel tendens til lavere deltagelse i idræt og foreningsliv blandt børn, hvis forældre hverken er i arbejde eller uddannelse, men disse sammenhænge er ikke statistisk signifikante, bortset fra ”anden idræt end fodbold”. Derudover havde børn, som ikke deltager i fritidsaktiviteter, mulighed for at angive årsager til dette. Svarene peger i flere tilfælde på økonomiske barrierer, fx i form af manglende økonomisk støtte eller lav prioritering fra forældrene.

Forældres fritidsdeltagelse

Forældres egen idrætsdeltagelse har markant betydning på tværs af alle analyser. Børn af forældre, der ikke dyrker idræt, har væsentligt lavere sandsynlighed for selv at være aktive: 77 % lavere for idræt generelt ($OR = 0,23$), 65 % lavere for fodbold ($OR = 0,35$), og 75 % lavere for deltagelse i foreningsaktiviteter ($OR = 0,25$). Dette peger på, at forældres egne vaner, erfaringer og engagement har stor og statistisk signifikant indflydelse på børns deltagelsesmønstre.

Klassetrin, køn og skole

Der er overordnet små forskelle mellem klassetrin. Børn på 3. klassetrin er dog mere aktive end børn på 1. klassetrin, når det gælder ”anden idræt end fodbold” (dog ikke signifikant i statistisk forstand) og ”anden aktivitet end idræt”. Drengene har en højere sandsynlighed end piger for at deltage i foreningsorganiserede

fritidsaktiviteter (OR = 2,42). Forskellen skyldes især drengenes markant større sandsynlighed for at gå til fodbold (OR = 9,22). Til gengæld har drenge lavere sandsynlighed end piger for at deltage i andre idrætsaktiviteter end fodbold (OR = 0,30) samt i ikke-idrætslige aktiviteter (OR = 0,36).

Blandt børnene på de fire skoler i undersøgelsen har det statistisk signifikant betydning for deltagelsen i fritidsaktiviteter, hvilken skole barnet går på. Især skiller Skole D sig ud ved at have en markant højere andel af elever, der deltager i organiseret idræt generelt (OR = 2,99), i anden idræt end fodbold (OR = 2,0) og i foreningsaktiviteter (OR = 2,63). Sammenlignet med Skole A har elever fra Skole D næsten tre gange så høj sandsynlighed for at dyrke idræt (OR = 2,99) og dobbelt så høj sandsynlighed for at gå til anden idræt end fodbold (OR = 2,00). Resultaterne tyder på, at skolekonteksten har betydning for børns deltagelse i organiseret fritid. Forskelle mellem skolerne kan hænge sammen med variationer i skolernes sociale miljøer, den geografiske placering og deres samarbejde med lokale fritids- og foreningstilbud.

DISKUSSION

De statistiske analyser bekræfter således den overordnede hypotese for undersøgelsen, at yngre børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter afhænger af deres forældres sociale baggrund samt idrætserfaring, men at deltagelsen også afhænger af skolen, de går i.

For det første viser analysen, at børn fra etniske minoriteter (dette er afgrænset ved, at det er børn, som ikke er født i Danmark, eller at forældrene ikke er det) deltager mindre i organiserede idræts- og foreningsaktiviteter, end børn med dansk baggrund gør. Det stemmer overens med tidligere forskning i såvel Danmark som udlandet (Wijtzes et al., 2014). Til forskel fra den undersøgelse viser denne undersøgelse, at børn med anden etnisk herkomst er mere aktive i ikke-idrætslige fritidsaktiviteter, end børn med en dansk baggrund er. Det tyder på, at alternative fritidsmiljøer end idræt spiller en vigtig rolle og bør medtænkes i den samlede bestræbelse på at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn. Et tidligere dansk studie (Nielsen et al., 2013) viser tilsvarende, at børn med anden etnisk baggrund deltager mindre i organiseret idræt i foreningsregi, men er lige så fysisk aktive (målt objektivt) som jævnaldrende børn med dansk baggrund. Den lavere deltagelse i organiseret idræt blev i den refererede undersøgelse forklaret med manglende forældreerfaring med foreningsidræt samt begrænsede økonomiske og materielle ressourcer.

For det andet peger undersøgelsen kun på svage sammenhænge mellem forældrenes arbejdsmarkedstilknytning og børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter. Det kan tyde på, at andre forhold har større betydning, herunder for-

ældreopbakning, sociale netværk, kendskab til foreningslivet og familiens egne fritidsvaner. Tidligere forskning peger således på, at forældres involvering og rollemodeladfærd har betydning for børns deltagelse i organiseret sport (Romani, 2020), og at børns tidlige idrætsvaner formes i et samspil mellem hjem, skole og foreningsliv (Johansen & Green, 2019). Samtidig viser forskning og praksisviden, at manglende deltagelse ofte hænger sammen med økonomiske, sociale og kulturelle barrierer i familien snarere end økonomi alene. Social- og Boligstyrelsens vidensopsamling om fritidspas peger eksempelvis på, at svag forældreopbakning og begrænsede ressourcer i familien ofte står i vejen for deltagelse i fritidslivet (Social- og Boligstyrelsen, 2021).

For det tredje viser analysen, at børnenes deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter i høj grad er påvirket af forældrenes idrætsvaner. Samtidig understreger det, at kulturelle og sociale praksisser i hjemmet – såsom familiens interesse for idræt og sport – har større betydning end forældrenes socioøkonomiske baggrund for yngre børns deltagelse i det organiserede fritidsliv.

For det fjerde viser analysen, at skolekonteksten er en strukturel faktor, som har signifikant betydning for børns deltagelse i både idræt og foreningsaktiviteter. Én af de fire undersøgte skoler har således en signifikant højere fritidsdeltagelse end de andre tre skoler, som undersøgelsen omfatter. Det gælder også, når analysen tager højde for forskellene mellem skolerne på børnenes fordeling på etnisk baggrund, køn, alder mm. En mulig forklaring derpå kunne være, at der mellem skolerne er forskelle på samarbejdet med foreningslivet og forskelle på skolernes (lærernes) påvirkning af børnene til et aktivt fritidsliv. Men det kan også skyldes forskelle mellem lokalsamfundene i de organiserede fritidstilbud til børn. En større undersøgelse i Norge (Enjolras et al., 2024) tyder dog ikke på, at det er forklaringen på uligheder i børns og unges deltagelse i fritidsaktiviteter. Den norske undersøgelse viser, at kontekstuelle faktorer har begrænset direkte forklaringskraft, om end de modererer individuelle og organisatoriske faktoreres betydning. Studiet tyder på, at offentlige politikker, der fokuserer på udbuddet af fritidstilbud, er ineffektive.

Hvis man vil øge deltagelsen blandt børn og unge fra ressourcetsvage familier, kræver det derfor målrettede indsatser, der reducerer de sociale og økonomiske uligheder, som forhindrer adgang til fritidsfællesskaber. Det er derfor ikke tilstrækkeligt blot at skabe flere tilbud. Det afgørende er at sikre, at børnene reelt har mulighed for at deltage.

I en dansk sammenhæng er det kun få studier, der eksplicit har undersøgt skolens rolle i forhold til civilsamfund og foreninger som løftestang for børns idrætsdeltagelse. Østergaard (2011) viser i et kvalitativt casestudie, at skolebaserede idrætsprojekter organiseret efter skoletid i samarbejde med eksterne idrætsaktører formår at engagere netop de "foreningsløse" børn fra socialt udsatte boligområder og med indvandrerbaggrunde, som traditionel foreningsidræt ikke når. Skolen

fungerer her som en legitim og tillidsvækkende ramme, der reducerer både økonomiske og kulturelle adgangsbarrierer.

I en mere kvantitativ optik argumenterer Romani for – på baggrund af fund om klassespecifikke effekter af forældreinvolvering – at en stærkere forankring af organiseret sport i skolens kontekst kan være et middel til at mindske social ulighed i deltagelse (Romani, 2020). Social ulighed i børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter må altså forstås ud fra børns sociale baggrund og de ressourcer og livsbetingelser, som familier råder over. Analysen peger på, at børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter ikke alene afhænger af individuelle præferencer eller motivation, men i høj grad formes af familiers sociale og socioøkonomiske baggrund, deres etniske baggrund og idrætserfaringer. Dette stemmer overens med tidligere forskning (Cuijuan & Hai, 2023) og peger på, at ulighed i fritidsdeltagelse er forankret i familiernes sociale og kulturelle baggrund snarere end personlige valg. Når børn fra mere ressourcestærke hjem i højere grad deltager i organiseret fritid (Pilgaard, 2025), understøtter det en tendens, hvor deltagelsen i sig selv reproducerer ulighed – fordi børnenes deltagelse i høj grad afhænger af forældrenes idrætssvaner, og deltagelsen deri bidrager til yderligere fordele såsom forbedret sundhed og flere sociale relationer, hvilket over tid kan bidrage til øget social lighed (Owen et al., 2022). Dermed bliver manglende fritidsdeltagelse ikke blot et symptom på social ulighed, men også en mekanisme, der medvirker til at videreføre uligheden.

På baggrund af disse resultater er det relevant at diskutere og undersøge mulige veje til at reducere uligheder i børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter. Den historiske analyse viser, at det eksisterende udbud af organiserede fritidsaktiviteter for børn er resultatet af en lang historisk udvikling, hvor forskellige frivillige organisationer og tilknyttede foreninger (især børne- og ungdoms- samt idrætsorganisationer), kommercielle aktører (primært danseskoler, men i nyere tid også fitnesscentre) og offentlige institutioner (især musikskoler) har stræbt efter at engagere børn i deres aktiviteter. Formålet dermed har været en blanding af at skabe større interesse for en specifik aktivitet (få flere børn til at spille fodbold, gå til dans eller spille musik) og at give børnene en meningsfuld fritid og præge dem med værdier, som den enkelte organisation arbejder for (religiøse værdier, spejderbevægelsens værdier, sportens fair play og dansens ”gode manerer”). Det har ført til et mangfoldigt udbud af organiserede fritidsaktiviteter for børn, hvilket vi vurderer er en klar fordel sammenlignet med et mere ensartet, offentligt udbud. Mangfoldigheden i børne- og ungdomskorps samt idrætsforeninger med forskellige mål og værdier og aktiviteter fremmer givetvis deltagelsen blandt børn fra forskellige samfundsgrupper.

Spørgsmålet er imidlertid, om aktivitetsmulighederne for børn i dag er mangfoldige nok? Er der aktiviteter i lokalområdet, der appellerer til de børn og deres

forældre, som ikke er tiltrukket af eller har erfaring med de eksisterende fritidsaktiviteter i lokalområdet? Det handler ikke om flere aktivitetsmuligheder, men om at aktivitetsmulighederne er tilstrækkeligt varierede, så de appellerer til alle børn.

En anden tilgang til at skabe større lighed i børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter kunne være at styrke samspillet mellem skoler, foreninger og civilsamfund med henblik på at øge kendskab og tilgængelighed for alle børn – uanset social baggrund (Østergaard, 2011; Social- og Boligstyrelsen, 2021). Det er der mange erfaringer med, men der er behov for mere forskning i, hvordan et sådant samspil skal fungere, hvis det skal have den ønskede effekt (Enjolras et al., 2024; Algurén, 2026).

Endelig bør der arbejdes mere målrettet med kulturel tilgængelighed i fritidstilbuddene, så flere børn føler sig velkomne og repræsenteret. Det kunne bl.a. ske ved en opsøgende indsats over for familier med lav tilknytning til foreningslivet, som kunne åbne for nye muligheder for deltagelse.

Der er således behov for at gentænke, hvordan fritidstilbud udbydes, organiseres og formidles, så de reelt bliver tilgængelige og meningsfulde for børn på tværs af social baggrund og livsvilkår.

KONKLUSION

Analysen viser, at yngre børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter påvirkes af en række faktorer, herunder etnisk baggrund, forældrenes idrætsdeltagelse, køn, skolekontekst og – i mindre grad – forældres arbejdsstatus: Drengene og børn født i Danmark deltager i højere grad i organiserede idrætsaktiviteter. Piger og børn med minoritetsbaggrund vælger derimod oftere andre typer organiserede fritidsaktiviteter eller deltager i mindre omfang. Endelig viser analysen, at både forældres deltagelse i idræt og skolekonteksten har betydning for børns deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter.

Disse uligheder har ikke alene betydning for børns mulighed for at deltage i fritidsfællesskaberne. De understreger behovet for at udvikle differentierede og målrettede indsatser, der adresserer økonomiske, kulturelle og strukturelle barrierer, så alle børn – uanset baggrund – får reelle muligheder for deltagelse i et meningsfuldt fritidsliv.

LITTERATUR

- Algurén, B. (2026). Collaboration between schools and sports clubs to enhance physical activity among young people. *Baltic Journal of Sport and Health Sciences*.
- Bielefeldt, Carsten (1988): Træk af musikskolernes historie i Danmark fra begyndelsen af 1930'erne til slutningen af 1980'erne. Københavns Universitets Musikvidenskabelige Institut.
- Bourdieu, P. (1984). *Distinction. A social critique of the judgement of taste*. London.
- Bjørnara HB, Westergren T, Sejersted E, Torstveit MK, Hansen BH, Berntsen S, Bere E. Does organized sports participation in childhood and adolescence positively influence health? A review of reviews. *Prev Med Rep*. 2021 May 30;23:101425. doi: 10.1016/j.pmedr.2021.101425. PMID: 34150481; PMCID: PMC8190469.
- Cuijuan, L., & Hai, Y. (2023). Research on the Influence of Cultural Capital on Human Sports Practice. *SHS web of conferences*, 163, 2016. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202316302016>
- Elm Larsen, J. (2004). Fattigdom og social eksklusion: tendenser i Danmark over et kvart århundrede. *Socialforskningsinstituttet*.
- Eime, R.M., Charity, M.J., Harvey, J.T. & Payne, W. (2015). Participation in sport and physical activity: associations with socio-economic status and geographical remoteness. *BMC Public Health* 15:434, 2015. <https://doi.org/10.1186/s12889-015-1796-0>
- Elm Larsen, J., Lind, J., & Møller, I. H. (2000). Kontinuitet og forandring: nye differentierings- og integrationsformer i samfundet? *Samfundslitteratur*.
- Elsborg, P., Nielsen, G., Klinker, C. D., Melby, P. S., Christensen, J. H., & Bentsen, P. (2019). Sports-based recreation as a means to address social inequity in health: why, when, where, who, what, and how. *BMC public health*, 19(1), 1084-1084. <https://doi.org/10.1186/s12889-019-7428-3>
- Enjolras, B., Arnesen, D., & Wøien Hansen, V. (2024). Contextual factors influencing voluntary organizations' inclusiveness and individual participation in leisure activities: The Case of Norway. *Journal of civil society*, 20(3), 228-248. <https://doi.org/10.1080/17448689.2024.2358926>
- Forchhammer, Jette og Helmer-Petersen, Jan (1980). *Kulturens børn: en kultursociologisk rapport om ligheder, uligheder og muligheder i de 9-12-åriges dagligdag*. Kulturministeriets arbejdsgruppe for børn og kultur.
- Harlow, M., Wolman, L., & Fraser-Thomas, J. (2020). Should toddlers and preschoolers participate in organized sport? A scoping review of developmental outcomes associated with young children's sport participation. *International review of sport and exercise psychology*, 13(1), 40-64. <https://doi.org/10.1080/1750984X.2018.1550796>
- Hjort RL, Agergaard S. Sustaining Equality and Equity. A Scoping Review of Interventions Directed towards Promoting Access to Leisure Time Physical Activity for Children and Youth. *Int J Environ Res Public Health*. 2022 Jan 22;19(3):1235. doi: 10.3390/

- ijerph19031235. PMID: 35162256; PMCID: PMC8834891.
- Ibsen, Bjarne (1982). Dansk fritidspolitik. Speciale. Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet.
- Ibsen, Bjarne (1984). Dansk fritidspolitik. I Århus Amts Gymnastikforening. Mennesket, Foreningen og Samfundet. Århus Amts Gymnastikforening.
- Ibsen, Bjarne (1994). Vi vil have smil og glæde og pjat ind i det I Bjarne Ibsen og Jytte Kristensen (red.). Sportsdans – i takt og utakt. DHL / systime.
- Jensen, Jens-Ole og Gade, Morten (2025). Børn har brug for vild leg, knubs og natur. Kro-nik i Politiken, 9. juni 2025.
- Johansen, P. F., & Green, K. (2019). 'It's alpha omega for succeeding and thriving': Parents, children and sporting cultivation in Norway. *Sport, Education and Society*, 24(4), 427–440.
- Jørgensen, O., & Preisler, M. (2021). Små kår – Børn og unges opvækst i økonomisk fattig-dom. Egmont Fonden. Egmont Rapporten.
- Kristensen, J., & Elm Larsen, J. (2007). Fattigdom, social eksklusion og boligforhold. *Dansk sociologi*, 18(4), 9-28. <https://doi.org/10.22439/dansoc.v18i4.2305>
- Larsen, Signe Højbjerg (2015). Parkour: Institutionaliserings af en ny bevægelseskultur i Danmark. Ph.d. afhandling. Syddansk Universitet.
- Marmot, M. G. (2003). Understanding social inequalities in health. *Perspect Biol Med* 46:9-23.
- Nielsen, G., Hermansen, B., Bugge, A., Dencker, M., & Andersen, L. B. (2013). Daily physical activity and sports participation among children from ethnic minorities in Denmark. *Eur J Sport Sci*, 13(3), 321-331. <https://doi.org/10.1080/17461391.2011.635697>
- Owen, K. B., Nau, T., Reece, L. J., Bellew, W., Rose, C., Bauman, A., Halim, N. K., & Smith, B. J. (2022). Fair play? Participation equity in organised sport and physical activity among children and adolescents in high income countries: a systematic review and meta-analysis. *Int J Behav Nutr Phys Act*, 19(1), 27-27. <https://doi.org/10.1186/s12966-022-01263-7>
- Petersen, Lise Specht (2014). Legepladsens betydning for legen. Sammenhænge mellem leg og arkitektur. Ph.d.-afhandling. Syddansk Universitet.
- Pilgaard, M., Petersen, F. J., Munch, A. H., & Andersen, C. R. (2025). Danskernes motions- og sportsvaner 2024. Aarhus: Idrættens Analyseinstitut.
- Sandsetter, Ellen Beate Hansen; Kleppe, Rasmus og Sando, Ole Johan (2021). The Prevalence of Risky Play in Young Children's Indoor and Outdoor Free Play. *Early Childhood Education Journal*, 49:303–312
- Sode-Madsen, Hans (2005). Farlig Ungdom). Samfundet, ungdommen og ungdomskommissionen 1945 – 1970. Aarhus Universitetsforlag.
- Romani, A. Q. (2020). Parental behaviour and children's sports participation: Evidence from a Danish longitudinal school study. *Sport, Education and Society*, 25(3), 332–347.

- Red-Barnet. (2020). Bryd barrieren: en analyse af, hvordan flere unge i udsatte positioner kommer med i positive fællesskaber. Red Barnet.
- Qunito Romani, A. (2020). Parental behaviour and children's sports participation: evidence from a Danish longitudinal school study. *Sport, Education and Society*, 25(3), 332–347. <https://doi.org/10.1080/13573322.2019.1577235>
- Schelin, B. (1985). Den ojämlika idrotten. Om idrottsstratifiering, idrottspreferens och val av idrott. Lunds Universitet, Sociologiska institutionen.
- Schmidt, E. B., Elmoose-Østerlund, K., & Ibsen, B. (2025). A survey study of physical activity participation in different organisational forms among groups of immigrants and descendants in Denmark. *BMC public health*, 25(1), 345-316. <https://doi.org/10.1186/s12889-025-21314-5>
- Socialministeriet. (2010). Aftale mellem regeringen, Dansk folkeparti og Radikale Venstre om styrket indsats i ghettoområderne og anvendelsen af den almene boligsektors midler. <http://www.sm.dk/data/dokumentertilnyheder/2010/ba10.pdf>
- Trivselskommissionen (2025). Et dansk svar på en vestlig udfordring. www.trivselskommissionen.dk.
- Trommer, Aage (1988). Kampen for drengene – kampen om drenge. FDF og DUI i første årti af det 20. århundrede. Fra "Festskrift til Tage Kaarsted". Om Danmarks historie 1900-1920. Odense Universitetsforlag.
- Ulseth, A. L. B. (2007). Den ojämlika idrotten. Om idrottsstratifiering, idrottspreferens och val av idrott. Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.
- Ungdomskommissionen (1952). Ungdommen og fritiden. J.H. Schultz A/S.
- Urup, Henning (1994). Danselærerne og selskabsdansen i Danmark. I Bjarne Ibsen og Jytte Kristensen (red.). Sportsdans – i takt og utakt. DHL / systime.
- Weber, M.(1968). *Wirtschaft und Gessellschaft*. Bedminster Press)VIVE. (2020). Børn og unges trivsel og brug af digitale medier – to analysernotater.
- Wiium, N., & Säfvenbom, R. (2019). Participation in Organized Sports and Self-Organized Physical Activity: Associations with Developmental Factors. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(4), 585. <https://doi.org/10.3390/ijerph16040585>
- Wijtzes, A. I., Jansen, W., Bouthoorn, S. H., Pot, N., Hofman, A., Jaddoe, V. W. V., & Raat, H. (2014). Social inequalities in young children's sports participation and outdoor play. *Int J Behav Nutr Phys Act*, 11(1), 155-155. <https://doi.org/10.1186/s12966-014-0155-3>
- Østergaard, C. (2011). Hvor skal de foreningsløse børn gå hen og dyrke idræt efter skoletid? *Forum for Idræt*, 27(1). <https://doi.org/10.7146/ffi.v27i1.31615>
- Social- og Boligstyrelsen. (2021). Vidensopsamling om fritidspas. Social- og Boligstyrelsen.

Bilag 1: Fordelingen af svarene på uafhængige og afhængige variable

		N	Pct.
Hvad er barnets køn?	Pige	273	51,8
	Dreng	254	48,2
Hvad er barnets alder?	6 år	42	8,0
	7 år	153	29,0
	8 år	190	36,1
	9 år	130	24,7
	10 år	4	0,8
	Ikke oplyst	8	1,5
Er barnet født i Danmark	Ja	451	85,6
	Nej eller ved ikke	76	14,4
Er far født i Danmark?	Ja	231	43,8
	Nej eller ved ikke	296	56,2
Er mor født i Danmark?	Ja	247	46,9
	Nej eller ved ikke	280	53,1
Hvem bor barnet sammen med?	Mor og far	378	71,7
	Mor eller far, på skift, med andre eller ikke oplyst	149	28,3
Hvilken skole går barnet i?	Skole A	123	23,3
	Skole B	115	21,8
	Skole C	130	24,7
	Skole D	159	30,2
Hvilken klasse går barnet i?	1. klasse	157	29,8
	2. klasse	195	37,0
	3. klasse	175	33,2

Går forældrene på arbejde eller i skole?	Begge forældre?	302	57,3
	Kun mor	51	9,7
	Kun far	127	24,1
	Hverken mor eller far	47	8,9
Går forældre til en idrætsaktivitet?	Begge forældre eller en af dem	80	15,2
	Ingen af forældrene eller ved ikke	447	84,8
Dyrker barnet idræt?	Nej	193	36,6
	Ja	334	63,4
Går barnet til fodbold?	Nej	378	71,7
	Ja	149	28,3
Går barnet til anden idræt end fodbold?	Nej	315	59,8
	Ja	212	40,2
Går barnet til andre faste aktiviteter i fritiden?	Nej	427	81,0
	Ja	100	19,0
	Nej	208	39,5
	Ja	319	6